

המטה הציבורי לשוויון בבריאות

אגודת הגליל || אדם טבע ודין || האגודה לזכויות האזרח || הקואליציה לבריאות הציבור
טנא בריאות || יסמין אל-נקב || מרכז אדוה || סיכוי || קבוצת ב"ש – שוויון בבריאות
רופאים לזכויות אדם || רשת ערים בריאות
www.equalhealth.org.il

תמונת מצב 2011

מאבקים ציבוריים למען הזכות לבריאות

תמונת מצב זו מוגשת כשירות לציבור הפעילים. המטה הציבורי תומך במאבקי הדיור ובקריאה למדינת רווחה צודקת. המטה תומך במאבקי הרופאים והמתמחים אך מדגיש כי תיקון פערי הבריאות מצריך תכנית לאומית הרבה יותר רחבה.

צמצום פערים

- **תכנית לאומית רב שנתית לצמצום פערים** – פער של שמונה שנים בתוחלת החיים הממוצעת בין באר שבע לבין רעננה מצריך תכנית כוללת מעל ומעבר לרופאים ולרפואה. המטה הציבורי לשוויון בבריאות מאגד ארגונים ופעילים רבים ללחץ על הממשלה לקבוע תכנית לאומית בין משרדית רב שנתית עם יעדים כמותיים לצמצום פערי בריאות.
- **הנגשה לשונית ותרבותית** – הסוכרת נפוצה פי 3 בקרב יוצאי אתיופיה לעומת הממוצע. גברים ערבים מתים יותר ממחלות לב וכלי דם. תכניות צמצום פערים חייבות להיות מותאמות במיוחד לקבוצות מוחלשות בפריפריה. ארגונים כמו **אגודת הגליל** (ערבים אזרחי ישראל) ו**טנא בריאות** (יוצאי אתיופיה) מציעים לממשלה תכניות התערבות שנוסו בשטח.
- **צמצום/ביטול השתתפויות עצמיות** – בקרב החמישון התחתון, כחמישית מוותרים על טיפול רפואי ותרופות בשל מחירם, ובקרב החולים הכרוניים כ-16%. תשלומים עבור טיפולים, תרופות, בדיקות שאמורים להינתן חינם בסל הציבורי מגדילים את אי-שוויון. עול זה פוגע בצורה קשה דווקא בציבור החולים הכרוניים, החולים, החלשים והקשישים.

שירותים חיוניים שצריכים להפוך מפרטיים לציבוריים

- **שירות שיניים ציבורי** – שיניים הם השירות הרפואי הראשון ממנו משפחות נמנעות בשל יוקרו והמצב הממוצע הוא מהגרועים בעולם המערבי. הפערים בין ילדים בערים שונות מגיעים לפי שניים (שיניים הנגועות בעששת). הקואליציה לבריאות שיניים ציבורית פועלת למען הרחבת שירות השיניים הציבורי לילדים עד גיל 18, להעניק לקשישים, ואחר כך, לכל האוכלוסייה. **שירות השיניים המונע לתלמידים** שהובטח בחוק לכל תלמיד הגיע רק ל-20% מהרשויות בארץ – יש להביאו לכל תלמיד.
- **אשפוז סיעודי וטיפול סיעודי** – 20,000 קשישים מאושפזים באשפוז סיעודי ועוד כ-140,000 מקבלים גמלת סיעוד לצורך סיוע בבית. קשישים אלה ומשפחותיהם אשר שילמו כל חייהם מיסים, כורעים תחת נטל תשלומים עבור שירותים שלא עברו במלואם לסל השירותים הציבורי, ומטורטרים בבירוקרטיה סבוכה.

מאבקי סביבה ובריאות

- זיהום אויר באזור מפרץ חיפה גורם **לתחלואת ילדים החורגת מהממוצע הארצי** – על כך ועל נושאים נוספים, כגון שריפת פסולת מזהמת, נאבקת **הקואליציה לבריאות הציבור**. ראו טור שכותרתו **לזיהום סביבתי אין גבולות**.
- **תושבי ערד וסביבתה** פועלים מזה שנים נגד מכרה הפוספטים בשדה בריר אשר מאיים לפגוע בבריאותם.

המטה הציבורי לשוויון בבריאות

אגודת הגליל || אדם טבע ודין || האגודה לזכויות האזרח || הקואליציה לבריאות הציבור
טנא בריאות || יסמין אל-נקב || מרכז אדוה || סיכוי || קבוצת ב"ש – שוויון בבריאות
רופאים לזכויות אדם || רשת ערים בריאות
www.equalhealth.org.il

הפרטות במערכת הבריאות

- **בריאות התלמיד** – ההפרטה הבוטה מבית היוצר של משרד האוצר העלימה את האחיות מהנוף והעבירה את השירות לחברה מסחרית תוך דרדורו והפעלתו בשיטת סרט נע. ההפרטה יצרה שירות מופרט חדש - **עזרה ראשונה בבתי ספר**.
- **מתאדון** – מרכזי המתדון, המטפלים במכורים באמצעות תחליפי סם, מופרטים החוצה מידי משרד הבריאות.
- **שר"פ** – מזה למעלה מעשור מתנהל מאבק נגד יוזמות חוזרות ונשנות להכנסת שירותי רפואה פרטית, כמו בחירת רופא מנתח בתשלום, לתוך מערכת האשפוז הציבורית.
- **ביטוחים משלימים על חשבון הסל הציבורי** – המשלים הוא ביטוח חצי פרטי שמוכרות הקופות למבוטחיהן, אך לפחות חמישית מהציבור איננה בעלת ביטוח. מאבקים התנהלו נגד הכנסת תרופות שמקומן בסל הציבורי לביטוח משלים.

צמצום פערים בין מרכז לפריפריה

מוקדי לילה ביישובי פריפריה וחדרי מיון קדמיים – ביישובים רחוקים נזקקים חולים לרופא בלילה ולו כדי להחליט אם לנסוע למיון הרחוק או להזמין אמבולנס. בדימונה קם מרכז בזכות תרומה של נדבן. **באופקים** נאבקים התושבים למען שירות כזה.

הבאת כח אדם מקצועי לפריפריה - קבוצת ב"ש- שוויון בבריאות" הינה קבוצת נשים תושבות ב"ש והאזור הפועלות בליווי ותמיכה של עמותת רופאים לזכויות אדם. הקבוצה הקימה פורום פעילים ותושבים בדרום שהחל פעילות למען הבאת כח אדם רפואי מקצועי לדרום ושימורו.

פרישת מכשור רפואי באופן שוויוני בפריפריה - קבוצת ב"ש- שוויון בבריאות" יחד עם רל"א פעלה בנושא והביאה בסופו של דבר למחויבות משרד הבריאות לפרוש מכשירי הדמיה (MRI ואחרים) בפריפריה. המאבק עדיין מתנהל.

מרפאות ושירותי רפואה ביישובים הערבים-בדואים הלא מוכרים בנגב – הבריאות בכפרים הלא מוכרים בנגב היא אחת משורה של זכויות חברתיות המופרות ואשר נעוצות במעמד הכפרים ובהפליה כלפי אוכלוסייה זו. רל"א וארגונים אחרים עוסקים בכך במשך שנים. **יסמין-אל-נקב** היא ארגון נשות מקצוע ערביות-בדואיות שקמה כדי לשפר **זמינות שירותי בריאות** והתאמתם לציבור זה.

'רשת ערים בריאות' היא הזרוע של מרכז השלטון המקומי אשר פועלת ברמה המוניציפאלית לקידום בריאות ולמען הוגנות. **ההסתדרות הרפואית בישראל** – פעילה כאיגוד מקצועי וגם כגורם אשר דוגל במערכת בריאות ציבורית שוויונית. **האגודה לזכויות החולה** מרכזת סביבה עשרות ארגוני חולים אשר שותפים למאבקים וליוזמות לשיפור השירות של הקופות ולמען שמירה על זכויות החולים.

משרד הבריאות (בעיקר באגף כלכלה) - ניתן למצוא מידע רב נוסף על צמצום פערים. כולל יוזמות הקופות: **הכללית, מכבי**.

לפרטים וקשר: רמי אדוט, האגודה לזכויות האזרח, 054-9773257